

[Kirkgaard.]

jeg er altså ikke sikker på, at vi har muligheder for at nå ret meget videre i så henseende, selv om vi gennemfører det lovforslag, jeg her snakker om.

Jeg vil derfor vente med at tage stilling til det, i hvert fald indtil udvalgsarbejdet er påbegyndt, idet jeg regner med, at begge lovforslagene bliver viderebehandlet i et fælles udvalg.

Vivike: Vi ved, at havene omkring Grønland endnu er meget rige på fisk, men vi ved ikke ret meget om, hvad der gemmer sig i den grønlandske undergrund; måske der endog findes meget store rigdomme, og derfor kan fremtiden komme til at vise, at disse to lovforslag er meget vigtige. Jeg hilser derfor fremsættelsen af dem absolut velkommen.

Det er en fordel, at de geologiske undersøgelser kommer ind under mere faste rammer end nu, og uanset at jeg er positivt indstillet over for lovforslaget om mineralske råstoffer i Grønland, mener jeg dog, at der under udvalgsarbejdet skal stilles det spørgsmål, om det er helt forsvarligt, at den her foreslåede lovgivning giver adgang til, at udenlandske økonomiske sammenslutninger kan få koncession på eneret til udnyttelse af råstoffer. Ganske vist siges det i lovforslaget, at hovedreglen skal være, at en sådan tilladelse meddeles selskaber, der er registreret her i riget, men det er altså ikke noget absolut krav.

Endelig vil jeg understrege — hvilket også er gjort i lovforslaget, men det kan absolut ikke gøres for tit og for kraftigt — at det pålægges koncessionshavere i videst muligt omfang at benytte grønlandsk arbejdskraft. Endnu den dag i dag har jeg ikke fattet, at folketinget, da det vedtog lovforslaget om Arktisk Minekompagni, samtidig vedtog, at der ikke måtte bruges grønlandsk arbejdskraft ved udvindingen af molybdæn.

Jeg kan altså tilsige mit partis velvillige

medvirken; der er blot enkelte ting, jeg gerne vil have drøftet nærmere i udvalget.

Bækgaard: Forslaget til lov om mineralske råstoffer i Grønland og forslaget til lov om Grønlands geologiske undersøgelse er så nøje knyttet sammen, at det er helt naturligt, at de behandles under ét.

Hvad angår lovforslaget om mineralske råstoffer, er vi i mit parti enige med den højtærede minister i, at det gælder om at gøre efterforskning og udnyttelse så tillokkende som muligt for i det hele taget at få nogen til at gå ind i sådanne undersøgelser under de vanskelige forhold, som Grønlands beliggenhed og natur byder på.

I lovforslagets § 1, stk. 2, tilgodeses den grønlandske befolknings hidtidige ret til fortsat at udnytte de almindelige råstoffer, som de har brug for i deres daglige virke. Jeg mener, det er meget vigtigt, at netop sådanne bestemmelser kommer med, for det skulle jo nødig gå sådan, at grønlænderne føler sig trådt for nær, såfremt der ad åre viser sig grundlag for ret stor udnyttelse af mineralske råstoffer.

Angående sikkerheden for eventuelle statsudgifter i forbindelse med undsættelsesforanstaltninger vil det vel ofte være sådan, at der i forbindelse med undersøgelse efter mineralske råstoffer også foretages geologiske undersøgelser, så større risiko for udgifter, der vil være staten helt uvedkommende, vil sikkert sjældent forekomme; men ellers må det da være rigtigt, at staten holdes skadesløs for sådanne udgifter.

I § 15: „Om udnyttelse“, gives der nærmere regler for bevillingsansøgning. For mig at se er det ikke få ting, der skal dokumenteres og ansøges om. Her kan det let gå sådan, at det tillokkende helt forsvinder under den lange og trange vej med ansøgninger gennem både udvalg, Grønlandsråd og ministerium, og jeg vil henstille, at opmærksomheden henledes på disse ting.

Ifølge § 17, stk. 2, kan statens og den grønlandske landskasses økonomiske